

Sommiere verclaringhe van de sware perikelen ende miserien die den inghesetenen van dese Nederlanden te verwachten soudē hebben, so verre het concept vande artikelen ende de conditien vande pacificatie tot Ceulen uitgegeven ende voorts al omme in dese landen gestroyt, gevolcht ende aengenomen worde ...

<https://hdl.handle.net/1874/9142>

Sommere.

Verclaringhe vande

Svare perikelen ende miserien die den In-

ghesetenen van dese Nederlanden te verwarthen

souden hebben/ so verre het concept vande artikelen / ende

conditien vande Pacificatie tot Ceulen wegegeuen/ en

nooits al omme in dese Landen gestroyt/ gevolcys

ende aengenomen worde: ende is verbod

lyde de Magistraet der Stadte & rechte ges

daca vande selue artikelen niet te

maghen onder die gemeyne

wyderlen/ noch remans

den tot acceptatie

van dien in

Duceren.

Ghedrukt deur Ordonantie ende bevel
van mijnen Eer. Heeren.

Eest ghedruckt tot Leyden.

Al In Heeren die Stadthouder / Schout /
Borghemeesteren / Schepen / en Raden
der Stadt Drecht doen te weten eenen
veghelijcken / dat Alsodaghelijc by seke-
re seditieuze en oproerighe gheesten met ghegheuen
en onder die ghemeynte verpreyt wordt / als dat die
vriedenhandel tot Ceulen tusschen den Hertoghe van
Terra noua ghecommitteerde vande Coninck. Mai.
van Spaengnien ter eenre / en die gedeputeerden vā
generale Staten van dese Neder landen ter andere sij-
de / Door tusschen spreken van sekerer Keurvorsten en
andere ghesanten en Ambassaours vander t. eplerl.
Mai. gearresteert ende ghesloten souden ; nu / achter-
volghende sekerer gheschrijs dat daer van wtghegheuen
en ghecircumfereert wordt / tot anders gheenē eynde
dan om die ghemeynte te abuseren / verblinden / en
Teghens haer ouericheyt op te roepen / als oft die oue-
richeyt die aengheboden vrede niet en wilde aenueer-
den ofte aen nemen. Maer veel liener die orloghe dy-
no so langhe Jaren tot onspreekelijcke costen / lasten /
schaden ende bederffenisse vande Landen en Inghete-
tenen van dien gedeurt heeft / Nocht als tot wterlijcke
ruine vanden selue landen souden continueren / dat mē
daeromme en om te voorcomen alle Inconuenienten
die door allulcke erdachte en onwarachtich wtgeuen
soude mogen volgen / goet gheuonden heeft / by desen
openlijck te verclaren / datter tot Ceulen tusschen die
voorschreuen geccommitteerden van Conincklycke M.
van Spaengnien ende de generale Staten gheenen
vrede met allen ghearresteert oft ghesloten is / datter
voch niet anders ghehandel noch ghedarnis dan aē
weder ; pde / te weten / loo van wegghen der generale
Staten / als der Conincklycke Stateliept van Spaen-
gien.

glen sekeren Artickelen ende conditien ouergheuen
zijn / daer op vder partye ghedacht heeft damen den
Peps soude moghen besluyten / waer wt die voorschre-
nen Electeurs ende ander Keyserlijche Maiesteyts
ghelanten ende Ambassadeurs / sekere Artickelen ghe-
concipteert ende den Ghedeputeerden vanden gene-
rale Staten ouerghegheuen hebben / om te sien oft sy
daer met souden willen accorderen / Maer alloo dpe
selue Artikelen beuonden wordē leer veel te versche-
len van darrikelen der Instructie den voorschreuen
ghedeputeerden vanden generale Staten by de selue
Staten mede ghegheuen / ende dat sy voock ander sijn
dpe selue gheheel onredelijck beuonden / soo en heb-
ben sy dpe niet willen (noch naden last hem gheghe-
uen) moghen accepteren ofre aen nemen / maer heb-
ben die ghelonden aenden Eertshertoghe Mathias
Gouerneur ende Capiteyn generael van desen Ne-
derlanden / ende die generale Staten / ten eynde dat
sy haerliedder meyninghe daer op verclaren / ende o-
nverschynen souden / volghende welke die voorschre-
uen Eertshertoghe ende generale Staten die voors-
chreuen artikelen by haer brieuen vanden xi. deser
Maent aen de Staten vanden Lande van Brecht o-
uerghelonden hebben / ende die selue den xii. den der
seluer Maendt ontfanghen ende byden Gade deser
Stad wel rypelijcken doorsien / ghelesen / ende met
dinstructie den voorschreuen ghedeputeerden vande
generale Staten tot Ceulen mede ghegheuen ghecon-
fereert zijnde / hebben beuonden die selue niet alleen
in veel poincten daer van te verschelen / maer oock
die goede meyninghe ende intentie vanden voorschre-
uen Staten / die noyt anders gheweest is dan tot ecu-
vasten verlekerden en ghedurighen peps te moghen
gheraken / gantschelijc te contrarierē / en tot eghrenē

anderen eyndere tenderē noch al omme in dese landē
gefounden en gestropt te sijn / dan omme alle vrede en
ruste te beleten / ende onder dexele dat deen den aen-
geboden peps soude begeeren te acceptere en dander
niet / twist en tweedracht tusschen die gemeynte inne
te voeren / en die selue so peggens haer ouericheyt
als den anderē in wapenē te bringē op dat die Spain-
gaerden omme alle gemeyne vbandē volghende daduis
van Escouedo also beter middel hebben soude deen en
dander partpen te verdrucken en onder haer span-
nische regeeringhe te bringē / midtsgaders die Room-
sche en Spaensche Inquisite inne te voeren / op dat
sy het onnoosele bloet tot haeren bloetgierigen appe-
tjt sonder eenige wederstant onder dexel vande Ca-
tholike Roomsche Keligie souden mogen vergieten en
alle oprechte Christelijcke Keligie / so sy meenē / wt-
ropen en onderhouden. Alle twelc claerlijck te spoorē
is wt het iij. en v. artijckel vande voorschreuen ouer-
gefounden poincten / daer by geleyt wort / d; den peps
gesloten sijn alle wttheemliche Soldaten beyde sijn
op eenen rijc wt dese lāden vertreckē / en alle andere
insantsche Soldaten afgedanck souden worden / dat
oock die gemeynte en Burgerie vande stedē van dese
landē die wapenē by hen liden staende deser oorlogē
aengenomē / afleggen souden / en noch wt het xvi. en
xvij. artijckel daer geleyt wort dat de Co. Mat. eenē
Souverneur oft Souverantie van zynen bloede nae
zijn ghelieuen stellē soude wiens handē terstont ende
sonder eenich verrec / alle stedē / sterc / sterckē schepē /
geschut / en andere amnitie vande oorloghe van dese
landē gelenert souden wordē / om daer vā te disponere
naer sijn gelieste / dat die steden daer van ouden tijde
garuisonen plaghē te legghen (ghelijc alhier wt-
recht opt Casteel van Dredenborch) weder garuison

sou-

souden moeten ontfangē / en̄ ōme die Landē niet alleē
van wapenen maer doch van raedt / ende hooft te be-
roouen / voor by xij. artijkel ghelept darben Grane
van Sneren tot sijn vryheyt / ende in dese Landē ghe-
restitueert soude worden binnen dyp maendē nae mijn
Heere die Prince van Oraengien volbracht / soude
hebben tghene met sijn s. S. gettracteert soude wor-
den / meyuen alsoo met mijn Heere die Prince van
Oraengien apaert ende op hem seluen te tracteeren
omme sijn s. S. alsoo vande generale Staten (daer
onder sijn s. S. hem in desen handel begenen heeft)
te separeren / en̄ af te scheidē voort noch by slaekte
vande voor; artijkelē (welck meest te beweghen is)
ghelept dat in dese Landē (Hollant en̄ Zeelant wt-
gelondert) gheē exercitie van Aeligie van alleen van
Roomsche gedaē soude mogen wordē / en̄ dat die gene
die van andere Aeligie dā de Roofsche sijn / niet langer
in dese Landē en̄ souden mogen bliuē / dan tot dat by
de Staten generael door de Co. Mat. oft zijne Matis.
Souverneur generael vergadert sijnde opde mode-
ratie vande placaten opt stuck vande Aeligie eerijts
in dees Landē ghepubliceert en̄ meer dan te lange wel
rigoreu'elijck gheexecuteert / gedisponeert soude sijn
ende dat daer en̄ repndē niemant van andere Aeligie
dan die Roomsche in dees Landē souden mogen wonē
traffiqueren noch Coopmans gewys handelen ofte
conuerterē / al waert ooc dat hy hem stil sōder eenige
exercitie vādē gereformeerde oft andere Aeligie sou-
de wille houden / ten ware dan / dat zy hen in aller ma-
nieren tot die Roofsche Aeligie accommodeeren / dor-
donātien en̄ maniere vande seluen wilden aenvanghē
en̄ onderhoudē darrikelē contrarie xij. artijkel vādē
pacificatie tot Ghēt beslotē / in dier weghē dat in plaec-
se vā excelsie duplendē die ter o'raechē vādē trouble

vanden Jare xv. lxxvi. wt dese Landen hebben moeten
opwijken / nu so veel hondert duysenden soude moe-
ten verrecken tot gheheele verwoestinge ende desol-
lacie vande se ue landen / en op datter niemant en sou-
de moghen wesen die den Spaingarden in hun voor-
nemen soude moghen beletten / is byt ix. ende xiiij. ar-
tikel vande voorl. gheconceppteerde pointten ghecapit-
tuleer: / dat alle Ingeletenen van dese Landen ten bep-
den; vden weder ghestelt souden worden in haere eer /
digniteit / beneficie gouuernementen / officien en tot
sulke Magistraet en administratie vande republic-
que / die sy en sulc; v die ghehadt hebben voor date vā
taccort van Don Jehan Daustrie inden Jaren an 1577
ghemaecht / Gehaluen de ghenen die teghen die vry-
heyt / rechten / en priuilegien vande Landen met eeni-
ghe Staten versien soude wesen / reuocerende ende te
niet doende alle tghene ter contrarie ghedaē ofte ge-
decreteert is / en dit tot gheenen anderen eynde / dan
dat onder tōrcel vā dien alle de gene die zedert voor-
schreuen contract met Don Johan ghemaecht wt de
Magistraten ghestelt sijn / ouermits dat sy de Spaen-
giarden en anderen des ghemeens Landre vanden
te seer toegghedaen waren / weder inden Magistraet
ghestelt souden wordē / en henlieden haerlieden bloet-
gerighe voornemen te beter te executeren helpen en
assisteren souden / wt alle twelch ende merckelijch dat
dē ingheleten van dese Landē / die hē tbelet vande sahe
vande generale vnie en verbant / e nsonderlinge tseyt
vā vroghe pghens den spaengarden en haren ad-
herenten onderwondē / en ooc andere dan die de god-
sche religie aengenomen hebbē / eggeen versekertheit
met allen ghepreteert / veel min gedaen wort / daer
by sy van haer leuen ofte goedē versekerit souden mo-
gen wesen / men niet anders en can nemen / noch ver-
staen

Daen / dan dat de meyninghe vanden ghenen die de
voorschreuen poincten ende articulen gheconcipieert
hebben / es / dat dingheletenen van desen Landen de
wapenen afgheleyt hebbende hen naectelicken sou-
den moeten stellen tot ghenade ende ongenade vande
Co. Na. en; ijner Ma. Souuerneur generael / Waer
van wat te verwachten soude zijn / oexempels by tijde
vanden Herroghe van Alba ghesien / een peghelghe
moghen leeren / so de wapenen by dingheletenen van
desen Landen afgheleyt en alle sterckre / haenen / sche-
pen / ende amunition van oorloghe in handen vanden
Senu. generael geleuert zijnde / ind macht van M.
en; ijne Souuer. soude wesen vallen tijde de spaegaer-
den en andere wtcheemliche weder in den Landen bren-
ghen naer haerlieder gheleuten / sonder dat de voor-
schreuen ingheletenen eenich middel souden hebbe sulcx
te keeren ofte beletten / So dat alwaert dat de spaen-
gaerden desen Landen met ghewelt onder ghebrachte
en betrachticht hadden / men hem quallich swaerder
condicien souden comen voorlegghen dan nu ghedaen
wort. En soo men wel houdt dat de ghene die ouer de
voorschreuen vredehandel gegaen hebben de regeer-
ders van desen Landen soo simpel niet en achten dat sy
al sulchen ongoddeliche / onnatuerliche / ende onre-
deliche peys souden accepteren / en can niet anders
verstaen / dan dat de voorschreuen poincten ghe-
stroeyt worden / om de Ingheletenen van dese Landen
ende steden / die sich onderlinghe by de vreligionvrede
verdraghen / verleucken / ende in goede vrede metten
anderen aenghegaen hebben / sonder aenschou te ne-
men op te ouerstrepen vande vreligie / peghend den an-
deren weder op te roepen ende in wapenen te bren-
ghen / op dat den vpaen die met hun epgen sweerde
soude

sonde mogen om brengen / veruulelen en hen alto abso-
lutie meesters van Landen maken / gelijc men dit bree-
der sal mogen verstaen wt igene dies aengaen neffens
de voorl. instructie en artikel cortelijck in drie wtge-
geuen sal worden. En op dat middelrecht alle commo-
die opoorte en alteratie verhoert mogen worden Der-
bieden mijn Heeren vocil. welcher pelijck eenen pe-
gelijcken gheestelijck en waerlijck. va wat daet / qua-
litept ofte courien sy zijn / de voorl. articule int gheheel
ofte deel onder de ghemeente te stropen / verdeylen /
of wtgeue / noch niemant tot dacceptatie der seluer te
vermanen ofte perswaderen / als wescnde een sake die
d' Ouerheyt en de Staten van desen Landen alleen toe-
comt / en de welcke niet na laten sulien alle moghelijcke
middelen voor te wenden om tot eenen vaste en ghedue-
rige Pcpa met de Co. Ma. van Spaengien te moghen
gheraken loo sy ouer langhe niet lieuer ghesien hadde /
dan dat dese Landen in een goede ruste en vrede ghe-
stelt ende van dese langduerighe oorloghe ontsediche
mocht worden / midts dat een peghelijck van zijn luf /
goet ende religie versekeret mocht wesen / op dat men
niet en geraecht te vaken in een nieuwe en swaerder in-
telme oorloghe / niet mer rder bloetvergietinghe als
me deur daccordi met Don Johan ghemaecht en toe-
steeuwe alle in Dianckrich (Godt beert) ghesien
heeft. Opt verbeuren in die penen hier inne culpabel
benonden wort / van arbitralijck gestraete worden / tot
discretie vanden gerechtie nagelegentheyt vanden sake.

Aldus ghedaen i Vrecht, ende aldaer naer voorgaende sloebuijdinghe
ghepubliceert vanden Stadt huise op den 14. Augustij 1579.

Ende was onderteekent.
4. Vanden Voort.